

INSTANT COMPOSERS POOL

DUTCH IMPROVISED MUSIC

Beleidsplan 2021 – 2024

INHOUDSOPGAVE

INSTANT COMPOSERS POOL	3
MISSIE	4
VISIE	6
KERNACTIVITEITEN 2021-2024	6
WERKWIJZE EN IMPACT	8
SAMENSTELLING ICP ORCHESTRA	10
HET LANDELIJK BESTEL	10
SAMENWERKINGSVERBANDEN	11
ICP IN HET BUITENLAND	13
HET PUBLIEK	14
BIJLAGENOVERZICHT	16
DE CODES	17

INSTANT COMPOSERS POOL (ICP) DUTCH IMPROVISED MUSIC

Het ICP Orkest vertegenwoordigt binnen de ensemblecultuur een domein dat tot ver over de landsgrenzen impact heeft. De Dutch Improvised Music, met het ICP voorop, is internationaal een begrip. Misha Mengelberg was en is een grootheid die al bij leven zijn muzikale nalatenschap heeft gedeeld met zijn ICP Orchestra. Deze muzikale levenshouding zit in het DNA van het ICP Orchestra: de ICP-musici zorgen er op hun beurt weer voor dat de Dutch Improvised Music wordt voortgezet door een jongere generatie. Daar wordt al jaren hard aan gewerkt en integratie van en overdracht aan jonge musici wordt de komende jaren nóg belangrijker. Het ICP is niet bezorgd om zichzelf, het ICP koestert de traditie waaruit het zelf voortkomt, het vakmanschap en het immense speelplezier waarmee het de Dutch Improvised Music heeft grootgemaakt en draagt de waarden met trots en vertrouwen over aan de volgende generatie. Aan de diversiteit binnen de internationaal geprezen Nederlandse ensemblecultuur levert het ICP een bijdrage die het aanbod binnen de sector compleet maakt.

*ICP have always made their own rules, and hearing them followed, broken and reinvented in real time remains one of **contemporary music's enduring delights**.*

The Guardian, March 2017 t.g.v. 50-jarig jubileum ICP

*To hear the ICP perform is, to me, to witness a perfect example of the moment-to-moment wonder that creative music is capable of delivering. Through a weird alchemy of discipline and anarchy their music is a masterclass in balance: not a staid, unmoving symmetry but a living, ever-changing ecosystem, full of conflict and joy and LIFE. Composition and improvisation, yes; but also tradition and reckless invention, humour and drama, gentle beauty and a big old noisy mess. Seeing them perform was a **genuinely ear-opening experience** that has stayed with me in not only my practice and a composer and improviser, but in my appreciation for the potential of collaboration and listening in my life as an artist.*

John Pope, bass player, DIA alumnus, 2019

MISSIE

De Instant Composers Pool (beter bekend onder de naam ICP), is een ensemble dat in 1967 is opgericht door pianist/componist Misha Mengelberg, drummer Han Bennink en klarinettist/saxofonist/componist Willem Breuker.

Het ICP Orchestra bestaat uit een tentet met daarnaast een (internationale) pool musici van een jongere generatie die wordt ingezet al naar gelang wens, noodzaak of repertoirekeuze. ICP treedt ook op in kleinere bezettingen.

De term *instant composing* is gemunt door Mengelberg en staat voor een specifieke vorm van muzikaal denken en handelen op basis van improvisatie. In *instant composing* is improviseren een vorm van ter plekke componeren. Dit proces is mede bepalend voor de bijzondere positie van het ICP in de eigentijdse muziek. De 'methode' ICP werkt alleen als de musici meester zijn op hun instrument en met elkaar tot in hun diepste wezen verbonden zijn. Het merendeel van de huidige kernbezetting speelt inmiddels bijna dertig jaar in dezelfde samenstelling. Om beurten stelt een van de musici voor aanvang van het concert een *setlist* samen uit een oneindig repertoire (voorbeeld setlist in het handschrift van Han Bennink: zie hieronder; andere setlists in de Bijlage). Voor de *instant composing*-methode draagt een aantal orkestleden stukken of thema's aan, in notenschrift uitgewerkt: soms niet meer dan een paar akkoorden, soms in uitgebreide arrangementen en varianten daartussen. Ter plekke, op het podium krijgt elk stuk een eigen en unieke uitvoering waarbij de musici alle kanten op kunnen gaan om toch weer op magische wijze bij elkaar en bij het muziekstuk terug te komen. Voor de improvisaties die in de zogenaamde groepjes uitgevoerd worden is helemaal niets van tevoren vastgelegd behoudens de samenstelling.

In 2013 maakte documentairemaker Cherry Duyns een aangrijpende film over de laatste tournee van Misha Mengelberg, toen al lijdend aan Alzheimer, met zijn ICP. Na het overlijden van Misha Mengelberg in 2017, maar de facto al jaren daarvoor, is het ICP met vertrouwen en met dezelfde spirit verdergegaan met pianist/componist Guus Janssen aan de piano. De ICP-missie en de inzet van de muzikanten bleken sterk genoeg om deze overgang, met behoud van Mengelbergs gedachtegoed, waar te maken, getuige ook de vele pers- en publieksreacties.

Since Mengelberg's death in 2017, the ICP Orchestra has continued to work and grow, and the music it's been making in this period is as fresh and exciting as anything in the band's long tenure. They remain a vital and essential leader in contemporary music. And one of my favorite bands.

John Corbett, Chicago, January 2020

Vernieuwing

Het ICP-repertoire bevat honderden stukken en wordt continu aangevuld met nieuwe composities van ICP-leden (met name Ab Baars, Tristan Honsinger, Michael Moore, Guus Janssen en Thomas Heberer) alsmede arrangementen van jazz standards en zelfs klassieke stukken. De combinaties op elk concert zijn ontelbaar, onvoorspelbaar en nooit te herhalen. Vernieuwing is een organisch onderdeel van de ICP-werkwijze. Niet voor niets is het ICP-motto 'Never the same show twice'. ICP is en blijft 'avant garde'.

↑ BELFAST 2017

FLUTE
MAURIT
ZO ZACHT ALS BOTEK

TRI | WO | TOBI

~~GAZE~~ GAZE QUILLEMINS
TUINHEK
CHANGE OF SEASON

MA | GU | MICH

HAPPY GO LUCKY
BALTIMORE ORIOLE

FASTAN CONDUCT

JAPAN JAPON

HA | AB | GLE | THO

HYPOXMAS TREE FUZZ

De ICP-missie is driedig:

- Het ICP blijft zelf op hoog niveau musiceren en internationaal optreden, regelmatig in een bezetting waarbij ook jongere musici betrokken worden en i.s.m. internationale grootheden uit de geïmproviseerde muziek;
- Er wordt gestaag gewerkt aan overdracht van repertoire en methode ICP aan een jongere generatie musici en daarmee het bereiken van een jonger publiek;
- Het ICP draagt zorg voor de digitalisering en daarmee de toegankelijkheid van het eigen cultureel erfgoed voor derden (het ICP-notenmateriaal, het in kaart brengen van de muziek van Misha Mengelberg en de andere componisten in het ICP, catalogiseren van alles wat in de loop der jaren op geluidsdragers is vastgelegd, beeldmateriaal, etc.)

VISIE

Improvisatie zorgt ervoor dat de muziek van ICP zich voortdurend ontwikkelt en dat het publiek dit herkent als spannend (want vaak langs de afgrond en soms eroverheen), ontroerend (het intense samenspel vereist inleving in de ander) en avontuurlijk (ter plekke worden nieuwe wegen onderzocht en ingeslagen).

Improviseren biedt de ruimte om op de sterke schouders van de muziektraditie te staan en tegelijkertijd muziek te maken van nu, voor publiek van nu, door nieuwe generaties musici en door musici die het muziekidoom vanuit de hele wereld inbrengen.

Improviseren gaat verder dan muziek. Improvisatie is de taal waarmee we ons met elkaar, met andere tijden en tradities, met andere plaatsen en met elkaars culturen kunnen verbinden. We leven in een tijd waarin de kunst van het improviseren, ook in maatschappelijke zin, misschien wel belangrijker is dan ooit. Zo werd Han Bennink uitgenodigd om aan de Universiteit Tilburg een improvisatieworkshop te geven voor brandweerlieden en mensen van de rampenbestrijding, waarbij begrippen als veranderende regels, vertrouwen, snel schakelen, doordenken, anticiperen en handelen uitgebreid aan de orde kwamen, terwijl hij deze niet-musici met hem liet improviseren.

KERNACTIVITEITEN

1. Continuering van (de methode) ICP

De missie is in wezen gedurende het bestaan van het ICP niet veranderd, maar bij het voortschrijden van de tijd zijn er twee belangrijke taken bijgekomen (overdracht en conservering cultureel erfgoed). Er wordt alleen maar op hoog niveau gespeeld, met enige regelmaat ook met een jongere generatie musici (o.a. basklarinettist Joris Roelofs, gitarist Reinier Baas, saxofonist Ben van Gelder) en geestverwanten, en samen met (internationaal) erkende meesters van de geïmproviseerde muziek. In het verleden is samengewerkt met o.a. Steve Lacy, Derek Bailey, Evan Parker, Roswell Rudd, Enrico Rava, Dave Douglas, George Lewis, Peter Brötzmann, Anthony Braxton, the Ex, Getashew Mercuria, Peter Evans, Uri Caine, Aki Takase, Mary Halvorson, Marc Ribot, Irene Schweizer, maar ook met musici uit de klassieke muziek

zoals Claron McFadden, Mattijs van de Woerd, en met Wim T. Schippers, Cherry Duyns, Pierre Bokma en Olga Zuiderhoek. In de toekomst wordt dit voortgezet.

2. Overdracht aan een jongere generatie

Met het oog op de toekomst wordt er doelgericht gewerkt aan de overdracht van repertoire en methode ICP.

Er wordt intensief samengewerkt in workshops en masterclasses met o.a. het Koninklijk Conservatorium (KC) Den Haag, Artez, Codarts en het Conservatorio di Musica A. Boito di Parma in Italië. Het ICP is in gesprek met het KC Den Haag om i.s.m. andere conservatoria in het land uiteindelijk een Master of Improvisation op te zetten.

Educatie, overdracht en concerten lopen in elkaar over.

Drummer Han Bennink heeft in een lange reeks schoolconcerten menige Nederlandse muzikant én niet-muzikant zijn eerste kennismaking met improvisatie bezorgd. Vaak wordt het ICP, met name in het buitenland, gevraagd om naast de concerten ook schoolconcerten en workshops te doen. Het ICP ambieert een aantal 'residencies' zodat het loont om naar verder gelegen plekken te reizen en daar langere tijd te verblijven. Vanaf de zomer van 2017 waren er residencies in Bogotá, Palermo en Glasgow. Han Bennink geeft al jaren regelmatig masterclasses aan de LaGuardia High School for the Performing Arts in New York. ICP participeert in het Incubate Project van Codarts waarbij alle disciplines betrokken zijn en ICP blijft regelmatig samenwerken met verschillende lokale ensembles in Sicilië.

Eigen initiatieven van musici die geïnspireerd zijn op het ICP (repertoire) vinden hun weg naar de podia: Benjamin Herman, John Zorn en Dave Douglas hebben een programma met muziek van Misha Mengelberg gemaakt, gitarist Reinier Baas (1985) maakte een improvisatie op Mengelbergs 'De Sprong, O Romantiek Der Hazen' (<https://www.youtube.com/watch?v=14f-F-ljiQ0>). De Matthijs Vermeulenprijs 2019 werd toegekend aan componist Aart Strootman (1987) voor het stuk 'Shambling Emerge' (anagram van Misha Mengelberg) De inspiratiebron voor *Shambling Emerge – after after Party* was een liveopname van Misha Mengelberg in het Bimhuiscafé in 2014. De meester van de improvisatie aan de piano zag je, in zichzelf gekeerd tussen de café-gasten, een eenvoudige melodie bedenken. Halverwege schoof de vierjarige Emily Glerum aan. Zij voegde haar eigen noten toe aan die van Misha Mengelberg. Hij luisterde en reageerde op zijn onverwachte medespeelster (<https://www.youtube.com/watch?v=aAqaHpj1o>).

3. Cultureel erfgoed

Tenslotte is een begin gemaakt met de digitalisering van het ICP-erfgoed waarmee de muziek en de methode ICP toegankelijk en bruikbaar worden gemaakt voor nieuwe generaties muzikanten. Er wordt een uitgave gemaakt van de partituren van Mengelberg stukken, 'Misha Songbook' en er worden arrangementen gemaakt van diens stukken voor Harmonie en Fanfareorkesten.

In samenwerking met dr. Floris Schuiling (in 2014 gepromoveerd aan de Universiteit van Cambridge op het proefschrift *Animate Structures, The Compositions and Improvisations of the Instant Composers Pool Orchestra*) zet het ICP een project op waarbij het archief van het ICP, o.a. de muziek van Misha Mengelberg en die van de andere componisten binnen het ICP, wordt vastgelegd en toegankelijk

gemaakt voor gebruik door derden. Het ICP, dat een uitgebreid en goed bijgehouden archief heeft, maakte hiermee al in 2016 een begin. Naast de bladmuziek gaat het ook om een catalogus van teksten, fotomateriaal, programma's, cd-uitgaven, interviews, correspondentie, persrecensies, etc.

WERKWIJZE EN IMPACT

Waar komt het ICP vandaan?

Rond 1960 was de Amerikaanse componist Gunther Schuller een van de voorvechters van wat 'third-stream'-muziek werd genoemd. Het genre putte uit jazz en klassieke muziek, maar bleef naast de beide bloedgroepen staan (zonder animositeit, overigens). Het was een hybride, die de complexiteit van de moderne gecomponeerde muziek koppelde aan 'de geïmproviseerde spontaniteit en de ritmische vitaliteit van de jazz'. De third-streambeweging stierf in de loop van de jaren '60 een zachte dood en de naam raakte in onbruik. Maar het idee bleef recht overeind, de tijd moest er alleen nog rijp voor worden. De impuls om de genres te combineren kwam weer bovendrijven – of werd opnieuw uitgevonden - in de jaren '70 en '80, in de vorm van een stijl die wereldwijd naam zou maken als de typisch Nederlandse improvisatiemuziek (of 'New Dutch Swing', naar de titel van het boek over het onderwerp van de Amerikaanse criticus Kevin Whitehead uit 1998). De sleutelfiguur die deze interdisciplinaire muziek tot wasdom bracht, was Misha Mengelberg (1935–2017); zijn voornaamste uitlaatklep was het ICP Orchestra.

Hoe gaat het ICP te werk?

De Nederlandse improvisatiemuziek is van nature ongrijpbaar en baseert zich op montage en collage als ordenende principes; wijd uiteenlopende elementen (jazz, kamermuziek, collectieve improvisaties, geleide improvisaties) worden tijdens optredens met elkaar verbonden op een manier die dichter bij het surrealisme ligt dan bij de strak gesneden *jumpcuts* van het postmodernisme. De onderstroom van jazz is vrijwel altijd herkenbaar. Mengelberg verwoordde het in 1981, toen het volwassen ICP Orchestra vorm begon te krijgen, als volgt: 'Van jazz leer je een bepaalde precisie die de standaard vormt voor hoe je over bepaalde muzikale problemen denkt.' Weten hoe je creatief en ritmisch geladen moet improviseren over akkoordenschema's en vormen, is iets waar elke complete, moderne musicus iets aan heeft. Daarom trainde hij zijn musici ook met repertoireprojecten gewijd aan de jazzcomponisten Duke Ellington, Thelonious Monk en Herbie Nichols, waarbij meer aandacht werd besteed aan hun subversieve kwaliteiten (maar ook aan hun prachtige melodieën) dan aan het letterlijk naspelen van hun werk. Bij het ICP kan de vorm van een compositie tijdens een optreden worden ontworpen en de ene structuur kan bovenop een andere worden geplaatst. Een melodie kan uit elkaar geplozen worden en vervolgens weer in elkaar gezet. Brokjes van een thema kunnen door de blazers normaal of achterstevoren worden gespeeld, en snel of juist langzaam, zachtjes als achtergrond achter een improvisatie.

Impact

Het gereedschap van de band bevat muzikale spelletjesstructuren (zoals componisten die in de jaren '60 bedachten), als-dit-dan-dat-beslissingsschema's, menu's met opties waaruit de uitvoerders mogen

kiezen, en systemen die zichzelf vernietigen. Aan deze heftige methoden wordt (zeker in het geval van het ICP) tegenwicht geboden door een zekere lichtvoetigheid en spontane theatraliteit – het is bepaald niet verkeerd om het publiek van tijd tot tijd aan het lachen te brengen of op adem te laten komen door een bepaald armgebaar van drummer Han Bennink, trombonist Wolter Wierbos of cellist Tristan Honsinger, zolang de muziek er maar niet onder lijdt, en het geen maniertje wordt.

In Nederland en het buitenland, van Turijn tot Tokio, en van St. Petersburg tot Chicago, hebben muzikanten de ICP methode opgepikt (o.a. the Either Orchestra (Cambridge Massachusetts)) via persoonlijke contacten, plaatopnamen, en de toenemende hoeveelheid boeken over het onderwerp (waaronder *The Instant Composers Pool and Improvisation Beyond Jazz* van Floris Schuiling uit 2019, en teksten van Amerikaanse critici als John Corbett en Peter Margasak).

De toekomst

Het ICP Orchestra blijft de toetssteen voor dit internationale merk, en het is toepasselijk dat Guus Janssen, die vaak genoeg de invloed van Mengelberg op hem en zijn bandleden heeft onderkend, nu diens plek op de pianokruk heeft ingenomen. De leden van het orkest, zijn hoe dan ook, ontegenzeggelijk de grote sterren van de nieuwe muziek, en zij maken bij iedere podiumbeurt die belofte waar, door het combineren van oud en nieuw repertoire op een manier die flexibiliteit en ontwikkeling vertoont. Daarom komt het publiek ook altijd weer in groten getale opdruven om het vlaggenschip van de Nederlandse improvisatiemuziek te horen – een internationaal instituut.

From ragtime to swing, bop to free jazz, classical to carnival, the ICP Orchestra continues to be at the forefront of experimental music. Nothing else sounds quite like them and no two gigs are ever alike. -
Café Oto, London December 2018

SAMENSTELLING ICP ORCHESTRA

Han Bennink (drums)

Ab Baars (klarinet, tenorsax)

Tobias Delius (klarinet, tenorsax)

Ernst Glerum (contrabas)

Thomas Heberer (cornet, trompet)

Tristan Honsinger (cello)

Guus Janssen (piano)

Michael Moore (klarinet, altsax)

Mary Oliver ((alt)viool)

Wolter Wierbos (trombone)

Alle leden van het ICP Orchestra spelen ook in andere bands en de meesten zijn als docent verbonden aan Conservatoria. Er ontstaat een inspirerende wisselwerking. Wat zij elders meemaken brengen zij in in het ICP Orchestra en hun ICP ervaring zetten zij in bij de andere ensembles en bij hun onderwijstaak.

HET LANDELIJK BESTEL

Het ICP Orkest vertegenwoordigt binnen de ensemblecultuur een domein dat tot ver over de landsgrenzen impact heeft. De Dutch Improvised Music, met het ICP voorop, is internationaal een begrip. Misha Mengelberg was en is een grootheid die al bij leven zijn muzikale nalatenschap heeft gedeeld met zijn ICP Orchestra. Deze muzikale levenshouding zit in het DNA van het ICP Orchestra: de ICP-musici zorgen er op hun beurt weer voor dat de Dutch Improvised Music wordt voortgezet door een jongere generatie. Daar wordt al jaren hard aan gewerkt en integratie van en overdracht aan jonge musici wordt de komende jaren nóg belangrijker. Het ICP is niet bezorgd om zichzelf, het ICP koestert de traditie waaruit het zelf voortkomt, het vakmanschap en het immense speelplezier waarmee het de Dutch Improvised Music heeft grootgemaakt en draagt de waarden met trots en vertrouwen over aan de volgende generatie. Aan de diversiteit binnen de internationaal geprezen Nederlandse ensemblecultuur levert het ICP een bijdrage die het aanbod binnen de sector compleet maakt.

Het ICP op de Nederlandse podia

Het ICP is gevestigd in Amsterdam, heeft van oudsher warme banden met het BIMHUIS, maar is geen pure Amsterdamse aangelegenheid. Buiten de vestigingsplaats zoekt het ICP regelmatig de jazzpodia in het land op, o.a. in Tilburg (Paradox), Rotterdam (Lantaren/Venster en North Sea Jazz), Baarle-Nassau (Plus Etage), Groningen (Fietstoer), Haarlem (Pletterij), Zaandam (Inverdan), Utrecht (TivoliVredenburg) en de Zwarte Cross in de Achterhoek.

Boekingstermijnen

Op bovengenoemde podia en festivals is het ICP een graag geziene gast en de samenwerking wordt in de komende jaren voortgezet.

Output

Het ICP gaat voor de komende jaren uit van gemiddeld 40 optredens per jaar, waarvan 30 in Nederland (4 daarvan in Amsterdam) en 10 in het buitenland waarvan gemiddeld 20 in de tentet-bezetting en 20 in kleinere bezetting. Daarbij educatieve activiteiten en residencies die een mengvorm zijn van workshops en concerten.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

Partnership met het Amsterdamse podium De Roode Bioscoop

In de Roode Bioscoop worden jaarlijks optredens verzorgd door het ICP, een van de trouwe bespelers van dit podium. Voor kleinschalige concerten of bij bijzondere gebeurtenissen (cd-presentatie, boekpresentatie, jubilea) is De Roode Bioscoop een ideaal podium. In het najaar 2019 was er een driedaags optreden van het ICP, en in de lente van 2020 wordt iedere zes weken een concert gegeven door Han Bennink en zijn vrienden. De plannen zijn dat er in 2021-2024 ieder seizoen vanaf nu met vaste regelmaat ICP- gelieerde concerten plaatsvinden.

Het erfgoed van Misha Mengelberg gespeeld door en met andere musici en ensembles

Het werk van Misha Mengelberg krijgt hernieuwde aandacht door optredens van The Quartet (Peter Beets, Benjamin Herman, Han Bennink en Ernst Glerum). Jasper Blom organiseert een serie concerten

rondom de muziek van Mengelberg in diverse bezettingen, met het programma 'Drie generaties en Misha' met Joost Patocka, Oscar Jan Hoogland, Benjamin Herman, Wouter Kühne, Thomas Pol, Joris Roelofs en Han Bennink in De Doelen Rotterdam, Oosterpoort Groningen, BIMHUIS Amsterdam en TivoliVredenburg Utrecht.

Samenwerking met de Waterlandse Harmonie

De samenwerking met de Waterlandse Harmonie uit Ransdorp is begonnen in 2019. In dit amateur harmonieorkest spelen musici van 12 tot 75 jaar. Samen met het ICP brachten zij een programma met werken van Mengelberg en Sean Bergin, speciaal voor het ICP gearrangeerd door Michael Moore, Guus Janssen, Thomas Geerts (dirigent van de Waterlandse Harmonie) en Bernard Hunnekink. Als volgende stap wil De Waterlandse Harmonie met het project *Hi there!* een intensieve samenwerking aangaan met het ICP. Leden van de Waterlandse Harmonie krijgen workshops van het ICP om nu ook zelf te gaan improviseren. Het resultaat daarvan wordt onder andere uitgevoerd in het BIMHUIS. Daar zijn ook twee workshops voor kinderen gegeven, één voor kinderen die nog geen instrument bespelen en een voor die dat wel doen. Eindelijk zal deze combinatie ook te zien en horen zijn tijdens de Zwarte Cross in juli 2022, na twee keer uitstel wegens corona.

Samenwerking met Nieuw Amsterdams Peil (NAP)

In het voorjaar van 2020 kwam een cd uit die het ICP maakte in samenwerking met ensemble Nieuw Amsterdams Peil, o.a. met werken van Misha Mengelberg, Karel Mengelberg (de vader van), John Cage, Igor Stravinsky, Duke Ellington en Thelonious Monk. Met NAP maakte het ICP een tournee naar Italië en Engeland. Ook deze samenwerking krijgt een vervolg, te beginnen met het uitbrengen van een cd.

ICP IN HET BUITENLAND

Het ICP Orkest heeft in het buitenland groot aanzien; op menig legendarisch podium heeft het orkest acte de présence gegeven. Het ICP Orchestra wordt terecht gezien als ambassadeur van de Nederlandse muziekwereld. Veel van wat Nederlandse hedendaagse muziek eigen is, is in het ICP vertegenwoordigd: humor, onvoorspelbaarheid, charme, virtuositeit. Iedere musicus in het ICP Orkest is als solist in het buitenland bekend en gewaardeerd – zie alleen al de jaarlijkse International Critic's Poll lijst in Downbeat. Vanuit het buitenland komen steeds opnieuw uitnodigingen voor optredens, van het Seattle Art Museum en Cafe Oto Londen tot Guimaraes (Portugal), Brescia, Parma, Palermo, Glasgow, Dublin Shenzhen (China), Bogotá, Berlijn, Rome, Graz en Wenen. Manager Susanna von Canon is steeds aanwezig op internationale congressen en beurzen waar zij het ICP promoot; het netwerk wordt daarmee allengs groter.

The ICP Orchestra is, in my opinion, one of the most important and influential groups in the history of jazz and improvised music. Under Misha Mengelberg's leadership, starting when it was a tentet in the mid-1970s, the ICP established a way of dealing with medium-sized ensemble improvisation that was previously unknown, mixing free and pre-composed material in a bold new way. In particular, ICP's unusual way of allowing songs to be part of a free improvisation has been an ongoing revelation – I know, for instance, that the contemporary Chicago improvised music scene, which is very lively now,

would not sound the way it does without the insights of ICP. And I think that's true of many other scenes, worldwide.

John Corbett, Chicago, January 2020

It would be hard to over-estimate the importance of the ICP Orchestra to the development of European improvised music as a flexible genre that encompasses open and structured improvisation, swinging jazz values, and the rigor of modern composed music—all of which, by no coincidence are part of ICP's working method to this day. In our own time, it's hard to over-estimate how the orchestra symbolizes and represents modern Dutch music abroad—music that's brainy, limber, well-executed, serio-comic, and maybe a wee bit theatrical.

Kevin Whitehead , 'Fresh Air' NPR (USA)2020

È stata una prova magistrale e diversa nei contenuti, da parte di musicisti straordinari nel donare al pubblico imprevedibilità, fantasia e tensione emotiva. Talora la rilettura dei più celebri standard jazzistici è stata condotta all'insegna di una energia interpretativa unica nell'aprirsi a forme aperte ed oscillazioni di tactus , con decelerazione graduale e fluttuazione di movimenti binari e ternari. Più che principi formali, gli elementi musicali di questo set non sono forse la poetica trasfigurazione artistica degli imprevisi, nonché degli alti e bassi che la vita ci riserva?

Maurizio Zerbo, All About Jazz Italy, November 2019

HET PUBLIEK

Het publiek als deelgenoot van het improvisatieproces

Het artistieke uitgangspunt van het ICP is het in gezamenlijkheid ter plekke componeren en tegelijkertijd uitvoeren van muziek, zoals de naam Instant Composers Pool zegt. Het gebeurt tijdens het concert (instant), er wordt altijd nieuwe muziek gecreëerd (composers) en ieder orkestlid draagt op gelijkwaardige wijze zijn/haar steentje bij (pool). Dit gaat gepaard met het scheppen van muzikale chaos en verwarring om deze vervolgens weer te ordenen en terug te keren naar harmonisch samenspel dat zich vanzelf weer ontrafelt in een prettige kakofonie.

Zo ontstaan er compleet nieuwe stukken of worden er variaties aangebracht op al eerder gecreëerde muziekwerken. Het is ook goed mogelijk dat er op basis van een door een orkestlid ingebrachte compositie ter plekke verder gespeeld wordt, of dat er ineens ingehaakt wordt op jazz klassiekers.

De gebruikte partituren bevatten slechts een leidraad. Dit uitgangspunt heeft tot gevolg dat geen concert hetzelfde is en elke live beleving van ICP een unieke is. De interactie met het publiek is daarbij van groot belang, omdat er ter plekke gecomponeerd wordt kunnen hun reacties immers leiden tot onmiddellijke muzikale ingevingen. Het is dan ook van levensbelang dat er (live) gespeeld wordt, want zonder spelen geen creatie, zonder publiek geen inspiratie. De energie van deze ICP-methode is naast hoorbaar ook voelbaar. De methode houdt in dat ook het publiek onderdeel is van de energie van waaruit de muziek ontstaat en deelgenoot wordt in die ervaring. Het publiek typeert de concerten van het ICP vaak als: gevoelsreis, geestig, verrijking, voeding, uitzonderlijke beleving en bewondering.

Publieksbereik en publieksbenadering

Het ICP prijst zich gelukkig met een heel divers publiek, van jong tot oud en van alle sociale klassen. De verschillende doelgroepen bedienen zich van eigen communicatiekanalen, die in hoog tempo veranderd zijn. De hele doelgroep wordt echter bereikt met recensies, interviews en persberichten. Hetzij via kranten en magazines, hetzij via Facebook, mails, websites, links en mobiele telefoons. Ook televisie-uitzendingen en andere audiovisuele producties komen via de digitale media door en worden gepubliceerd op websites en Youtube. De jonge(re) generatie wordt bereikt met een aanpak die bij hun tijd hoort: niet alleen luisteren, maar vooral ook zelf doen. Via workshops worden zij de wereld van de impro binnengehaald.

De facebook site van ICP heeft 4843 volgers (<https://www.facebook.com/instantcomposerspool>)

De website www.icporchestra.com nodigt bezoekers uit om geluids- en videofragmenten te beluisteren. Het voornemen is om de interactiviteit te vergroten door reacties te plaatsen en een platform waarmee bezoekers ook op elkaar kunnen reageren. Recensies van professionele recensenten zijn vaak mooi, maar de reactie van bezoekers van concerten, workshops en evenementen maakt de beoordeling rijker en brengt deze dichterbij het publiek.

Verder worden de gebruikelijke communicatiemiddelen ingezet:

- Televisie- en radio-uitzendingen, (internationale) persartikelen, advertenties, interviews
- Nieuwsbrief via directe mailings aan een uitgebreid bestand van 4000 adressen;
- Affiches, flyers voorafgaand aan concerten.
- Verdere promotieactiviteiten voor het merk ICP:

Live optredens, residencies, masterclasses en workshops: ieder concert zorgt voor communicatie onderling voorafgaand aan het concert en na afloop;

- Geluidsdragers; cd's en vinyl op het ICP-label, te verkrijgen bij concerten en via internet;

In 2012 verscheen de toen complete ICP-catalogus in een cd-/dvd-box met 52 titels plus bonusmateriaal bij Challenge Records, bekroond met een Edison in 2013. Op het ICP-label blijven jaarlijks cd's verschijnen. Inmiddels is de collectie aangekomen bij editie 061 met ensemble Picatrix (m.m.v. Mary Oliver, Greetje Bijma en Nora Mulder, winnaar van de Willem Breuker Prijs 2019). Voor 2020 staat de cd (ICP 062) gepland met ensemble Nieuw Amsterdams Peil. In 2021 verschijnt de eerste ICP-cd (ICP 063), met werktitel *Tiger Rag*, met andere stukken dan van Misha Mengelberg. Het ICP speelt samen met gasten de pianola ('ICPianola') in Le Brocope, theater in de Stellingwerven, in Oldeberkoop (Friesland). Het Amerikaanse label Corbett vs Dempsey brengt heruitgaven van ICP LP's op de markt en een heruitgave van Tetteretet werd in New York City Jazz Record tot een van de beste reissues van 2019 uitgeroepen (<http://www.corbettvsdempsey.com/cat/records/albums/>). In 2020 volgt een heruitgave van een opname uit 1971 die nooit eerder is uitgebracht.

- Overige uitgaven, boeken, fotoboeken, documentaires over Han Bennink en Misha Mengelberg op DVD, het muziekboek "Goeden Dagjes" (plus "Enkele Regels in de Dierentuin", "Worp en Wederworp" door Huis Clos uitgegeven, en via ICP en bij ICP-concerten te koop); het fotoboek "You have to see it" van Ton Mijs met inleiding van Kevin Whitehead, Floris Schuijling "The Instant Composers Pool and Improvisation Beyond Jazz" (Routledge Press, 2019);

- Activiteiten buiten ICP om: b.v. andere musici die elders de composities van Misha Mengelberg uitdragen en zo de interesse en liefde voor zijn muziek en denkwijze verspreiden.

Pers- en publiekswaardering

Bijna een halve eeuw ICP Orkest heeft enorme betekenis in de wereld van improvisatie- en jazzmuziek. De orkestleden hebben gezamenlijk een nieuwe manier van musiceren uitgevonden die zij met veel virtuositeit en plezier over het voetlicht brengen. De concerten van het ICP zijn aanstekelijk, geven het publiek energie en steeds opnieuw wordt er iets nieuws aan de muziek toegevoegd. De overgave aan de muziek uit zich niet alleen op het podium, maar ook in de manier waarop het ICP zijn muziek en manier van musiceren wil overdragen aan een volgende generatie. Jonge musici springen gretig in op de kansen die hun worden geboden.

In Amsterdam speelt het ICP in het BIMHUIS altijd voor een volle zaal. In de rest van het land wordt de optredens de komende jaren geïntensifieerd en in het buitenland is het ICP Orchestra een begrip. Wat het ICP wil, is zoveel mogelijk van zich laten horen, op kleine en grote podia, voor jong en oud.

In binnen- en buitenland wordt veel aandacht besteed aan het ICP en er wordt zeer lovend gesproken en geschreven over de concerten en cd's .

Part chamber orchestra, part jazz band, the Dutch group take a playfully anarchic approach to tradition, upending passages of Ellingtonian swing and neo-classical melody with controlled bursts of free improvisation.

the Quietus, January 2018

A unique and internationally renowned collective of composer-improviser-instrumentalists, the ICP was formed in 1967 by Misha Mengelberg, Han Bennink and Willem Breuker. Put simply, it is a revolutionary band and the last of its kind. For half a century, the ever-evolving orchestra has collaborated with giants of the experimental music world. Their current line-up consists of ten of the most innovative musical voices from around the globe. The exact programme is always a surprise, as the band decides just a few minutes before the performance what they will be playing. From ragtime to swing, bop to free jazz, classical to carnival, the ICP Orchestra continues to be at the forefront of experimental music. Nothing else sounds quite like them and no two gigs are ever alike. Prepare for a spectacle of mischief, surprise and spontaneous invention in the company of the most creative and influential musical collective in Europe for the past 50 years.

the Mac, October 2017

DE CODES

Fair practice code

Het ICP onderschrijft de Fair Practice Code voor een eerlijke beloning. Het ICP is een egalitair ensemble, iedere musicus verdient hetzelfde bedrag. Per optreden wordt een minimumbedrag van € 300 per musicus betaald. Wanneer er een gunstige deal met een podium is gemaakt en de begroting het toelaat, dan wordt dit bedrag verhoogd. Voor repetities (die een enkele keer worden gehouden) is een bedrag van € 100 per musicus per repetitie beschikbaar. Deze bedragen zijn hoger dan de norm van de nieuwe CAO voor ensembles die is ontwikkeld door het NAPK.

Bedrijfsvoering

Management

Het ICP is een zeer kleine organisatie; naast de musici is er een part-time (vergelijkbaar met 0,6 fte) zakelijk leider terzijde gestaan door een part-time assistent (vergelijkbaar met 0,3 fte) op kantoor en een part-time externe financieel adviseur (vergelijkbaar met 0,1 fte). Het ICP kent geen arbeidsovereenkomsten, iedereen werkt op free lance basis. Alle honoraria zijn bescheiden, de complete jaarrekening is publiekelijk toegankelijk via de website. Het ICP heeft de ANBI status. Het ICP is lid van NAPK en Kunsten 92, en internationaal van ISPA en Chamber Music America.

ICP-manager Susanna von Canon (gelauwerd met de Jazz Industry Achievement Award) voert het algemene management over ICP en produceert de concerten en tournees. Zij bouwt voortdurend aan uitbreiding van haar indrukwekkende netwerk. Zij is voor zover mogelijk altijd zelf aanwezig tijdens de concerten wat goed werkt met oog op de pr en interne organisatie van het orkest. Op geen enkel belangrijk congres ontbreekt zij. Zakelijk, administratief en op het gebied van marketing en publiciteit laat zij zich bijstaan door externe adviseurs.

Door ook kleinere bezettingen uit het ICP orkest en concerten met individuele musici uit het orkest aan te bieden genereert zij niet alleen meer eigen inkomsten voor de organisatie maar maakt zij ook promotie voor het orkest. Individuele ICP-leden of een kleine bezetting van drie of vier musici geven concerten onder de vlag van het ICP en fungeren op die manier als ambassadeurs voor het voltallige ICP. Naar aanleiding van optredens in kleinere bezetting volgt regelmatig een uitnodiging voor het tentet. Het muzikale live optreden van ICP-musici, solo of in klein verband, werkt effectiever dan kostbare publiciteitsuitingen en spreekt bovendien direct een enthousiast publiek aan.

Financiering

De activiteiten van het ICP worden gefinancierd op basis van overeengekomen uitkoopsommen, garantiebedragen en recette.

Overige inkomsten worden gegenereerd door verkoop van cd's, lp's en andere publicaties. In de regel ontvangt het ICP redelijke uitkoopsommen voor de concerten. De podia zijn zich ervan bewust de top van de improvisatiemuziek binnen te halen en het lukt de programmeurs en pr-medewerkers om daar publiek voor op de been te brengen.

Echter de uitkoopsommen voor het tentet zijn niet voldoende om de honoraria en bijkomende kosten te dekken. Extra financiële ondersteuning, in de vorm van subsidies en donaties, is derhalve noodzakelijk.

Governance Code Cultuur

Het ICP onderschrijft de Governance Code Cultuur. Het ICP hanteert het bestuursmodel.

In principe blijven alle bestuursleden gedurende de eerste termijn van vier jaar in functie waarna er éénmaal herbenoeming kan plaatsvinden. Het bestuur bepaalt de kaders waarbinnen de zakelijk leider,

Susanna von Canon, handelt en komt minimaal tweemaal per jaar bijeen. De zakelijk leider houdt het bestuur op de hoogte van de activiteiten van stichting ICP en de resultaten. Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleidsplan, de organisatie en het financieel beheer. Het bestuur onderschrijft de Governance Code Cultuur en past de daarin verwoorde principes toe.

Code Diversiteit & Inclusie

Over de 4P's van de Code Culturele Diversiteit kan in relatie tot het ICP het volgende gezegd worden:

Programma: het ICP speelt alle muziek die het van belang acht in de internationale impro- en jazztraditie. Inherent aan de missie van het ICP is diversiteit en een inclusieve attitude.

Over Floris Schuijling's boek *The Instant Composers Pool and Improvisation Beyond Jazz*, 2019:

(https://www.academia.edu/37769744/The_Instant_Composers_Pool_and_Improvisation_Beyond_Jazz)
The Instant Composers Pool describes the meaning of "instant composition" from both a historical and ethnographic perspective. Historically, it details instant composition's emergence from the encounter between various overlapping transnational avant-gardes, including free jazz, serialism, experimental music, electronic music, and Fluxus. The author shows how the improvising musicians not only engaged with the cultural politics of ethnicity and race involved in the negotiation of the boundaries of jazz as a cultural practice, but transformed the meaning of music in society—particularly the nature of improvisation and performance. Ethnographically, the Instant Composers Pool encourages readers to reconsider the conceptual tools we use to describe music performance, improvisation, and creativity. It takes the practice of "instant composition" as an opportunity to reflect on music performance as a social practice, which is crucial not only for jazz studies, but for general music scholarship.

Publiek: het ICP speelt voor iedereen; in Nederland is het publiek in meerderheid van autochtone afkomst, op de vele buitenlandse podia speelt het ICP uiteraard voor een internationaal publiek; op jazzpodia wordt een divers publiek bereikt; bij de educatieve activiteiten met name op scholen wordt een divers jeugdig publiek bereikt (afhankelijk van het type school) met veel kinderen van allochtone afkomst.

Personeel: de medewerkers op het kantoor van het ICP hebben beiden een multiculturele achtergrond en de helft van de tien leden van het ICP Orchestra is van buitenlandse afkomst.

Partners: het ICP werkt samen met diverse partners en speelt in vele buitenlandse landen voor divers samengestelde publieksgroepen.

